

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

Nr. 2 (985)

Anykščiai, 1959 m. sausio mėn. 4 d. Kaina 15 kap.

RAJONO DŽDT VYKDOMAJAME KOMITETE

APIE MOKOMĄJĮ-AUKLĖJAMĄJĮ DARBĄ BURBIŠKIO VIDURINĖJE IR ŽALIOSIOS SEPTYNMETEJE MOKYKLOSE

Rajono DŽDT vykdomasis komitetas, išklausęs Burbiškio vidurinės ir Žaliosios septynmetės mokyklų direktorių pranešimų ir apsvaistęs tų mokyklų darbą, pažymi, kad minėtose mokyklose rūpinamasi visuotinio mokymo įstatymo vykdymu. Bet mokomasis-auklėjamasis darbas dar vis nepatenkinami. Burbiškio vidurinėje mokykloje tik 46 proc., o Žaliosios septynmetėje mokykloje 60 proc. mokinių neturi nepatenkinamų pažymių. Taip yra todėl, kad dalis mokytojų dirba nekūrybiškai, mažai naudoja pavaizdumo priemones, silpnai

sieja teoriją su praktika, nesidomi, kaip mokiniai įsisavina dėstomąją medžiagą, nepadeda atsiliekantiems. Nesirūpinama pionierių organizacijų darbu. Niekuo nepateisinamas faktas, kad Burbiškio vidurinėje mokykloje iki šiol nėra komjaunimo organizacijos. Mokyklų vadovai nesuteikė reikiamos paramos mokytojams, silpnai bendradarbiauja su mokinių tėvais.

Rajono DŽDT vykdomasis komitetas priėmė sprendimą, įpareigojantį ryžtingai pagerinti mokymo-auklėjimo darbą minėtose mokyklose.

NAUJIEJI METAI MŪSŲ RAJONE

Moksleivių karnavalas

Gyva ir linksma buvo J. Bičiūno vardo vidurinėje mokykloje Naujųjų metų išvakarėse.

Gražiai išpuoštoje salėje, aidint valso garsams, sukasi poros. Visų jų akyse šviečia džiaugsmo ugnelė. Neramūs žvilgsniai nuolat nukrypsta į laikrodžio rodyklę. Paprastai tokiu momentu dažnai yra sumuojami nuveikto darbo rezultatai. Be to nebuvo galima apsieiti ir čia. Moksleiviai vieni kitiems pasakoja, ką vienas ar kitas nuveikė per praėjusius metus, o ne vienam iš jų teko pareikšti ir savo ateities planus.

Jei kam nors pabodo šokis, buvo galima apsilankyti „Pietų“ ir „Šiaurės“ kambariuose, kuriuose jautiesi, lyg iš tiesų būtum atsidadęs pietuose ar šiaurėje.

Ir ko tik nematė mokyklos rūmai, kai prasidėjo karnavalas. Čia buvo galima pamatyti Eglę žalčių karalienę ir Palangos Juzę ir t. t. Kiek daug linksmo juoko salėje sukėlė atrakcionai.

Ir kada per salę nusirito Kremliaus kurantų dūžių garsai, skelbiant Naujųjų metų pradžią, moksleiviai vieni kitiems spaudė rankas, sveikino, linkėjo.

— Laimingų Naujųjų metų, pasisekimo moksle ir visuomeninėje darbe, — linkėjo vieną kitam.

A. KALIBATAS

J. Bičiūno vardo vidurinės mokyklos moksleivis

„Jaunosios gvardijos“ kolūkyje

Linksma buvo Naujųjų metų išvakarėse Netikiškių pradinėje mokykloje. Čia palaidoti senų ir pasitiktų Naujųjų metų susirinko „Jaunosios gvardijos“ kolūkio jaunimas. Kluboskaityklos vedėjos Kepalaitės ir kolūkio sąskaitininkės Vaikutytės iniciatyva jaunimas nupirko įvairių dovanėlių, kurias, pasitinkant Naujuosius metus, įteikė aktyviausiems jauniems kolūkiečiams. Aidint švelniems muzikos garsams, jaunimas smagiai pasišoko, apie Naujųjų metų eglutę pa-

žaidė daug liaudies žaidimų. — Tokio puikaus, draugiško vakaro niekad pas mus nebuvo, — kalbėjo kolūkiečiai.

Gražią, puikią iniciatyvą parodė jaunagvardiečiai.

Sausio vakaras kiai paplėnė senis šaltis.

Mazieji kolūkiečiai gavo dovanėlių.

V. NEMĖJONAS

ANYKŠČIŲ KULTŪROS NAMUOSE

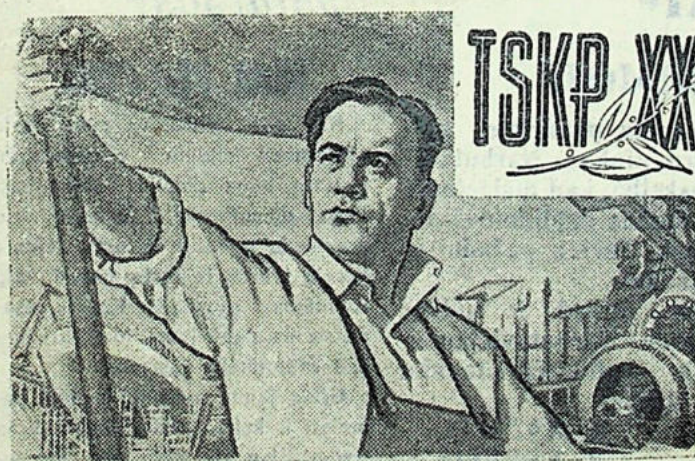
Naujųjų metų išvakarėse anykštėnai rinkosi į kultūros namų salę. Čia vyko naujametinis karnavalas.

Prieš dvyliką valandą salėje tampa dar gyviau ir linksmiau.

Scenoje pasirodo balta, žila barzda pasipuošęs senelis. Ant jo kepurės užrašas: 1958 metai. Su juo — nenuilstamas keliauninkas Palangos Juzė. Tarp jų užsimezga įdomus, dalykiškas pokalbis apie rajono darbo žmonių kūrybinius laimėjimus, apie šaunuosius kolūkių žemdirbius. Kupletas keičia kupletą, melodija — melodiją. Kai kam tenka gal ir parausti, nejaukiai pasijusti, kai aštrūs kupletų žodžiai pliekia nerangius vadovus, apsileidėlius, „baltosios“ mėgėjus.

Pagaliau nuskamba dvylika laikrodžio dūžių. Prasideda nauji tarybinio gyvenimo metai, naujų pergalų ir laimėjimų metai.

Z. Mikšys

Kur praeina montuotojai

Ten, kur praeina Anykščių statybos-montavimo aikštelės darbuotojai, sušvinta Iljičiaus žiburiai. Siomis dienomis elektros šviesa sužibo Rokiškio rajono „Atžalyno“, Užvenčio rajono Kalinino vardo, mūsų rajono „Zalgirio“ kolūkiuose ir kitur.

Mūsų korespondentas kreipėsi į aikštelės viršininką drg. Bitiną, prašydamas papasakoti skaitytojams, kaip montuotojų kolektyvas pasitiks LKP XI-jį ir TSKP XXI suvažiavimus.

— Mes užsibrėžėme uždavinį, — pasakė drg. Bitinas, — įsisavinti aukštos įtampos gelžbetoninių stulpų gamybą Anykščiuose. Tai nelengvas darbas, o ypač žiemos sąlygomis. Jau padarytos trys pagrindinės kameros, kuriose

džiovinami betoniniai stulpai. Pradėjome 6,5 metro aukščio gelžbetoninių pakuojų gamybą, o artimiausiu metu gaminsime 13,5 metro aukščio gelžbetoninius stulpus.

1959 metais montuotojai pagamins virš 150 kilometrų gelžbetoninių aukštos įtampos atramų. Iki TSKP XXI suvažiavimo dienos bus prieš laiką baigta Eišiškių elektrinės rekonstrukcija.

Baigs plytų degimą

Vikonių plytinėje darbai vyksta ir žiemą. Statybininkai stato 12 butų gyvenamąjį namą darbininkams bei naujus gamybos korpusus. Vyksta gamyklos įrengimų remontas.

Plytų degikiai V. Ma M. Kežutis ir kiti puikiai TSKP XXI suvažiavimui išdeginti likusias 250 tūkst. plytų. Duotas žodis mingai vykdomas.

BAIKIME javų kūlimą! Supilkime ir paruoškime sėklą!

Ko delsiama?

„Kibirkštis“ kolūkyje darbo diena prasideda vėlai. Su sirenka į kūlimo aikšteles žmonės, ilgai šnekučiuojasi, pyptiuoja ir kai apie priešpiečius ateina mašinistai, prasideda darbas.

Kontoros darbuotojai nuo 10—11 val. pradeda darbą, — aiškina kibirkštiečiai. — Tai ko mums nesnustelti? Už tai ir derliaus nekultūroje kolūkyje liko daugiau-

sia. Dar beveik nuo 200 ha ploto javai guli klojimuose, kuriuose šeimininkauja pelės. Kibirkštiečiams reikia geriau organizuoti kūlimą, įvesti dviejų pamainų darbą, nes žmonių pilnai užtenka.

V. SALNAS

Baigė kūlimą

Cerniachovskio vardo kolūkio II-ji laukininkystės brigada, vadovaujama brigadininko Kisieliaus, pirmoji kolūkyje baigė javų ir daugiamečių žolių kūlimą.

Kūlimą greitai užbaigti padėjo tai, kad mašinistas V. Baniūnas ir traktorininkas Vitkūnas gerai prižiūrėjo agregatą. Kuliama ir traktoriaus visą kūlimo laikotarpį dirbo be gedimų ir prastovėjimų.

Siomis dienomis užbaigs javų kūlimą ir IV-oji laukininkystės brigada.

Siuo metu kolūkietės A. Vitkūnaitė, A. Paradauskaitė, S. Alešūnaitė, sandėlininko J. Katino vadovaujamos, valo ir rūšiuoja grūdus.

J. Petniūnas

PRANEŠIMAS

APIE JAVŲ KŪLIMĄ RAJONO KOLOKIUOSE

1958 m. gruodžio mėn. 31 d.

Užimamoji vieta	Kolūkio pavadinimas
-----------------	---------------------

1. „Naujas gyvenimas“
2. „Kolūkiečių balsas“
3. J. Bičiūno vardo
4. Zdanovo vardo
5. „Tarybinis artojas“
6. „Laisvas artojas“
7. „Pergalė“
8. „Ateitis“
9. „Lenino vardo“
10. „Jara“
11. P. Cvirko vardo
12. „Aušra“
13. Mičiurino vardo
14. „Svėdasai“
15. „Lenino keliu“
16. „Skiemonys“
17. „Punktukas“
18. „Kelias į komunizmą“
19. „Diktantai“
20. „Tarybinė žemė“
21. Cerniachovskio vardo
22. „Už taiką“
23. Puškino vardo
24. M. Melnikaitės vardo
25. „Jaunoji gvardija“
26. „Ąžuolas“
27. „Svyturys“
28. „Kibirkštis“
29. „Zalgiris“
30. „Tarybų Lietuva“

Anykščių šilelis

* Javai iškulti

CSV RAJONO INSPEKTORIUS

Suvažiavimą pasitinka

Gera padirbėjo praėjusiais metais Anykščių statybos-montavimo kontoros darbuotojai. Naujųjų metų išvakarėse anykštėnai gavo puikių dovanų — statybininkų dovaną — statybininkų butų gyvenamąjį namą. Vadovaujami jauno vykdymo Parnavo, statybininkai šį pastatą a ekspluatavimui dviem siais anksčiau numatytą.

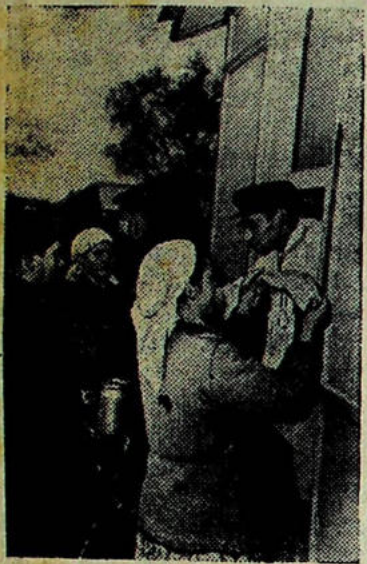
Su naujais laimėjimais kontoros darbuotojai sėkmingai sutiks TSKP XXI suvažiavimą. Jie užbaigs statybininkų butų gyvenamąjį namą ir padės pastatyti dar vieną 8 butų gyvenamąjį namą, pradės buitinio aptarnavimo namų statybą. J. JANKAUSKIS

SVARSTOME TEZES

Sveikatos apsaugos išvystymo perspektyvos

KURSKO SRITIS. Chomutovo rajono Kalinovkos kaimo žemės ūkio artelės nariai visuotiniame susirinkime nutarė parduoti kolūkiui savo stambiusius raguočius. Jie svarstė taip: kam laikyti asmeninėje nuosavybėje karvę, jei kolūkielis iš jos gauna 1500 kilogramų pieno, o kolūkyje primelžiama iš karvės po 3925 kg. Juk fermos puikiai aprūpintos pašarais, gyvuliai gerai prižiūrimi. Gi kolūkiečiams nebereikės rūpintis karvėmis, atsiras daugiau laisvo laiko poilsui.

Artelės valdyba nutarė išduoti kiekvienam kolūkiečio šeimos nariui po 0,5 litro pieno žiemą, ir po 1 litrą pavasarį ir vasarą. Pieno produktams išduoti kiekvienoje brigadoje atidaryti punktal.

Nuotraukoje: pirmosios brigados kolūkiečiai atsiima iš punkto pieną.

O. Sizovo (TASS) nuotr.

Drg. N. Čruščiovo pranešimo TSKP XXI suvažiavimui tezėse „1959—1965 metų TSRS liaudies ūkio vystymo kontroliniai skaičiai“ numatytos didelės priemonės darbo žmonių sveikatos apsaugai toliau gerinti.

Sveikatos apsaugos srityje mūsų šalis pasiekė geriausius pasaulio rezultatus. Pagal gyventojų natūralų prieauglį mes žymiai pralenkėme Vakarų Europos valstybes bei Jungtines Amerikos Valstijas. Mirtingumo procentas Tarybų Sąjungoje žemesnis, negu šiose kapitalistinėse valstybėse. Mūsų respublikoje natūralus gyventojų prieauglis didesnis, negu buvo buržuazijos viešpatavimo laikotarpiu. Vaikų mirtingumas yra daugiau kaip 2 kartus mažesnis, negu 1939 metais. Tarybų Lietuvoje metai iš metų auga gydymo-profilaktinių įstaigų tinklas, gausėja medicinos darbuotojų skaičius. Palyginti su paskutiniaisiais buržuazinio režimo metais, lovų skaičius ligoninėse, dispanseriuose, gimdymo namuose ir kitose medicinos įstaigose padidėjo keturgubai, o gydytojų skaičius — apie 5 kartus.

Sveikatos apsauga respublikoje dar labiau bus išvystyta per artimiausius septynerius metus. 1959—1965 metais naujų gydymo-profilaktinių įstaigų statybai asignuojama 243 milijonai rublių — trigubai daugiau, negu per praėjusius septynerius metus. Vien tik Vilniuje bus pastatytos 5 naujos ligoninės. Naujas medicinos įstaigas numatyta pastatyti Klaipėdoje, Siauliuose, Panevėžyje ir Kaune. Daug dėmesio bus skiriama gydymo įstaigų tinklui plėsti rajonuose. 1961 metais bus baigta nauja 200 lovų ligoninės statyba Ukmergėje. Sekančiais metais pradės veikti naujos ligoninės Akmenėje, Dauguoje, Rietave. Per septynerius metus numatoma pastatyti 27 rajonines ligonines.

Didelis dėmesys ir toliau bus skiriamas motinų bei vaikų sveikatos apsaugai. Žymiai išaugs vaikų lopšelių tinklas. Vietų skaičius juose padidės 4 kartus. Jų statybai 1959—1965 metais numatoma išleisti 45 milijonus rublių.

Daug bus padaryta plečiant respublikos kurortus. Jau 1959 metais Druskininkuose pradės veikti nauja, gerai įrengta

gydykla. Čia bus pastatyti nauji sanatorijų korpusai, valgyklos. Prie gydymosi fizikultūros parko numatoma pastatyti uždara plaukiojimo baseiną, kuriame bus galima per ištisus metus taikyti gydymą vandens procedūras. Per ištisus metus veiks Palangos kurortas. Jau ateinančiais metais Palangoje bus išgręžtas mineralinio vandens šaltinis, o vėliau pastatyta ir gydykla, kurioje gydymui bus taikomos ne tik jūros vandens vonios, bet ir gydymosiios dūpės. Dvi naujos sanatorijos išaugs Birštone.

Sėkmingas sveikatos ap-

saugos vystymas daug priklauso nuo kvalifikuotų medicinos kadrų paruošimo. Respublikos aukštosios medicinos mokyklos per septynmetį paruos šimtus jaunų specialistų. Numatyta išplėsti vaistinių tinklą, pirmoje eilėje rajonuose.

Numatytas artimiausiam septynmetįje tolesnis darbo žmonių materialinės gerovės ir kultūros augimas, žymus gydymo-profilaktinių įstaigų darbo pagerinimas įgalins dar labiau pakelti tarybinių žmonių sveikatingumą, prailginti jų amžių.

M. ZAIKAUSKAS

Sveikatos apsaugos ministro pavaduotojas

Svarbūs, pertvarkytini klausimai

Įgyvendinant didingą septynmečio programą, žemės ūkyje didžiausias vaidmuo tenka technikai. Bet panaudojant ją, iškyla įvairių trūkumų ir sunkumų.

Svarbiausia kliūtis, kuri neleidžia pilnai išnaudoti traktorių ir žemės ūkio mašinų, yra detalių trūkumas. Dažnai dėl pavėluoto remonto technika prastovi.

Reikalinga kai kurių pakeitimų aprūpinant traktorių remonto stotis atsarginėmis detalėmis.

Dabar atsargines detales Anykščių RTS gauna iš Panevėžio „Autotraktorsbyto“ ir „Lietžemūktiekimo“. Sudėvėtus traktorių stūmoklius ir guolius reikalaujama pristatyti į tiekimo bazę. Tik tada išduodami nauji. Gera, kad tuomet turima daugiau sudėvėtų stūmoklių ir guolių, o jei jų ne, tai dar reikia ardyti traktorių. Bet tą darbą būtų galima atlikti per tą laiką, kol iš bazės bus atvežtos detalės. Tuo būdu išvengtume ilgo prastovėjimo. Gi atsargines detales, pagamintas iš spalvotųjų metalų, galėtų supirkinti pačios bazės.

Ne visų reikiamų detalių užtenka. Bazėse trūksta diskų, feredo šoninių frakcionų, stabdžių juostų ir kaladėlių, vedamųjų ratų rebuskėlių, antgalvių purkštuvams. Šių detalių gamybą galėtų pradėti Tarybų Lietuvos pramonė.

Reikia, kad traktorių remonto stotis turėtų pastovius remontininkų kadrus, kurie dirbtų ištisus metus. Vasarą

remontininkai galėtų gaminti smulkesnes detales, restauruoti atsargines dalis. Esant pastoviams remontininkams būtų geresnė remonto kokybė, greičiau eitų remontas. Be to, kolūkiams nereikėtų siuntinėti į RTS pagalbinių darbininkų.

Laikas pakalbėti ir dėl melioracinės stoties Anykščių. Juk prie Anykščių RTS esanti melioracijos brigada nepajėgia aptarnauti rajono kolūkių. Melioratoriai neturi nusausinimo darbams mašinų ir prietaisų. Tuo tarpu rajono kolūkius Utenos MMS aptarnauja nepatenkinamai. „Lenino keliu“ kolūkiams atliktas 30 hektarų darbas. Nėra nuoti ir Elm stoties lauk melioratorių lauti geros nes jie priklauso kitiems kolūkiams. O kai bus Anykščių kiti kalba.

Reikia pertvarkyti melioracinių trąšų pristatymą. Kaip įprasta, jos atvežamos tik ketvirtame metų ketvirtyje, kada jų nebereikia. Trąšos vežamos atvirose platformose, perplauna jas rudens lietus. Tai ypač kenkia azotinoms trąšoms. Laikomos kolūkių sandėliuose iki pavasario, jos garuoja, blogėja jų kokybė. Ar negalima mineralines trąšas pristatyti pavasarį?

Tokios mintys iškilo man skaitant drg. Čruščiovo pranešimo tezes.

Eug. NOVIKAS

Anykščių RTS direktorius

Gyvulininkystės fermų darbuotojai!

APLEISTOJE FERMOJE

Atėjo žiema. Nelabai dar šalta, bet „Kelias į komunizmą“ kolūkio melžėjos jau dejuoja. Dejuoja ne be pagrindo. Prie fermos nėra kambarelio melžėjoms. Taigi, nei kur indų pasidėti, nei kur vandens pasišildyti indams plauti. Nors jau trys metai, kai kolūkyje įvestas vandentiekis, bet vanduo į karvidę dar „nesuspėjo“ ateiti. Karves tenka varyti girdyti į versmę. Kai nešalta ir nesliudu — pusė bėdos. Bet kai stipriau pašąla, karvės nenori iš versmės gerti, bėga atgal į tvartą. Noromis-nenoromis tenka tempti su naščiais vandenį į karvidę.

Esant tokioms darbo sąlygoms, niekas nenori fermose dirbti. Neatsitiktinai po 12—13 karvių prižiūrinčios melžėjos yra priverstos kas antrą dieną melžti ir šerti papildomai po 6—7 karves. Mat, pasitaiko, kad tai viena, tai kita melžėja meta darbą, o fermos vedėjas Brilinga ir kolūkio pirmininkas Narbutavičius nutaria:

— Pabėgo melžėja? Tegū prižiūri karves tos, kurios dar nepabėgo.

Ar jūsų kolūkyje gerai prižiūrimi ir šeriami gyvuliai? Ar sutvarkytos patalpos?

GERA PRIEŽIŪRA

Nuo pat ankstyvo ryto prie „Puntuko“ kolūkio visuomeninių pastatų būna didelis sujudimas. Pagal dienotvarkę, 7 valandą ryto prasideda gyvulių šerimas. Įėjus į karvių tvartą, iš karto matosi, kaip rūpinamasi gyvuliais. Karvės visada sočios, pagirdytos. Melžėjos niekad nepamiršta pakreikti.

Greta jaunų melžėjų galima pamatyti ir keletą tokių, kurios dirba fermoje jau elė metų. Štai geriausioji kolūkyje melžėja Nemeikienė. Jau septyni metai, kai ji dirba šį darbą. Per tokį laiką Nemeikienė sukaupė nemažą patyrimą. Ji mielai pamoko jaunesnias darbo drauges.

Plėtų karvės šerimos 13 valandą. Greta kitų pašarų, jos gauna siloso ir miltų.

Stropiai prižiūri gyvulius puntukiečiai. Jie žino, kad nuo geros gyvulių priežiūros priklauso gyvulininkystės produktų gausumas, septynmečio uždavinių sprendimas.

A. KALVAITIS

Stropus arklīninkas

Jono Biliūno vardo kolūkio antros laukininkystės brigados arklīninku trečius metus dirba Ridikas. Arklīus Ridikas šeria ir girdo laiku, pagal dienotvarkę, todėl jo prižiūrimi arkliai yra sveiki ir žvalūs.

J. PAVARIETIS

11 pastatų per metus

Prieš Naujuosius metus „Zalgirio“ kolūkio statybininkai išskėlė pabaigtuvių vainiką virš didžiulio 800 vietų naujo pastato. Tai penimoms kiaulėms skirta kiaulidė, pastatyta pagal tokį pat tipinį projektą, kaip ir „Lenino keliu“ kolūkyje.

— Dabar ir mes turėsime mėsos fabriką, — džiaugiasi žalgiriečiai.

Lygiai tokią pat ketureilę kiaulidę pasistatė „Už taiką“ kolūkis.

1958 metais mūsų rajono kolūkiuose pastatyta 11 naujų gyvulininkystės pastatų, kuriuose žiemoja daugiau, kaip 4.000 gyvulių ir paukščių. Šiuo metu statomi dar trys tipiniai pastatai.

Jau eina 36 metai, kai Stasys Moižimas dirbą mūrinių. Kiek plytų jis sudėjo per savo gyvenimą, statydamas namus, pramonės įmonių cechus? Gal dešimtis milijonų! Jis mūrijo „Drobės“, „Kauno audinių“ fabrikus, „Metalų“ gamyklos, Medicinos instituto, politechnikumo ir daugelio kitų naujų ir jau seniai Kaune stovinčių pastatų sienas.

Neatpažinsi šiandien Kauno. Pasikeitė miestas, išaugo, pagražėjo. Kartu su gimtuoju miestu augo ir pats Moižimas. Mokiniu pradėjo jis dirbti prie statybų, o dabar priityręs specialistas, Socialistinio Darbo Didvyris, su kurio nuomone ir inžinieriai skaitosi. Dabar jis vadovauja statybos valdybos Nr. 9 mūrinių kompleksinei brigadai.

Nuotraukoje: Socialistinio Darbo Didvyris Stasys Moižimas darbe.

(ELTA).

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

Žiūrovai pageidauja

Tris kartus per mėnesį atsilanko kilnojamas kinas į „Pergalės“, Cerniachovskio vardo, Zdanovo vardo ir kitus kolūkius. Kiekvieną mėnesį kolūkiečiai pamato po keletą įvairių filmų. Tačiau dar yra viena bėda, — kolūkiečiams labai sunku suprasti demonstruojamų filmų turinius, o ypačingai tų, kurie įgarsinti ne lietuvių kalba. Šią bėdą galima pašalinti. Būtų labai gerai, jei būtų organizuojami filmų aptarimai, jei kas nors žiūrovus supažindintų su filmų turiniu. Šį darbą galėtų

atlikti bibliotekos vedėjas ar kultūros namų darbuotojai. Juk prieš kiekvieną seansą galima suorganizuoti pokalbį su žiūrovais apie filmo turinį, supažindinti juos su pagrindiniais filmo herojais. Žinoma, iš pradžių gal ir sunkoka bus, bet padedant vietos mokytojams, atidžiai sekant spaudą, kur dažnai spausdinamos svarbesnių filmų recenzijos, padėti žiūrovams galima.

V. Naujonis

Sodas paruoštas žiemai

„Bolševiko“ kolūkis pernai užveisė 5 ha ploto sodą, kuriame yra daugiau kaip 1000 medelių. Sodą prižiūri sodininkas J. Juodelis. Ši rudenį, kad kiškiai neapgaužtų vaismedžių, IV-os laukininkystės brigados kolūkiečiai juos apraišiojo.

A. Rugys

Naujametinė kulinarijos gaminių paroda

Į tradiciją įėjo prieš džiūsius šventes ruošti kulinarijos gaminių paroda — pardavimus Anykščių arbatinėje Nr. 1. Parodoje šauniai pademonstravo savo meną valgių gaminto specialistės — valgyklos šeimininkės L. Augustinienė ir N. Kazlovienė, be įvairiausių tešlainių ir

mėsos gaminių, pagaminusiųs 24 gražiausių tortų pavyzdžius. Tortai „Tulpė“, „Naujametinis“, „Taikos balandis“ ir kiti per porą valandų buvo išpirkti.

Arbatinės tarnautoja V. Pakšytė turėjo daug darbo parodos lankytojas — namų šeimininkės supažindindama su patiekalų pusfabrikačiais.

Parodos lankytojai pageidauja, kad Anykščių visuomeninio maitinimo darbuotojai skaniai paruoštų ir skoningai patiektų valgius ne tik parodose, bet kasdien.

K. BRAŽENAS

TRUMPAI

Jau šeši metai, kai dirba arklininku Puškino vardo kolūkio kolūkietis Tadas Jankauskas. Jis geriausiai prižiūri arklius.

M. DAVIDONYTĖ

VINCUI KUDIRKAI ATMINTI

rizmo, kai jos nacionaliniam ir socialiniam išsivadavimui priešinosi visos reakcinės jėgos — caro žandarai, dvarininkai, kylanti nacionalinė buržuazija.

Rašytojas buvo karštas patriotas, tauri visuomenės reikalams pasiūkijusi asmenybė, suvaidinusi nemažą vaidmenį lietuvių literatūros ir kultūros vystyme. Aistringai nepakęsdamas carinio despotizmo politikos ano meto Lietuvoje, karštai gindamas engiamos lietuvių tautos nacionalines bei pilietines teises, talentingo poeto, satyriko ir publicisto plunksna keldamas ją į kovą dėl tų teisių ir dėl teisingesnio, šviesesnio gyvenimo, Vincas Kudirka tikėjo, kad tokį gyvenimą lietuvių liaudis gali susikurti kapitalistinės santvarkos pagrindu, buržuazijos viešpatavimo sąlygomis. Tai ir buvo šio tauraus mūsų visuomenės bei literatūros veikėjo lemtingasis ribotumas. Bet geriausiose savo raštų puslapiuose ir kai kuriuos savo visuomeninės veik-

Serkšnu padengti laukai ramiai

ilsėjosi. Vidurdienį pašėpuio būreliais ir pavieniui šventiškai pasipuošę naumiestiečiai traukė link kapinių, kur ilsisi lietuvių rašytojo ir kultūros veikėjo Vinco Kudirkos palaikai. Čia atėjo partiniai, tarybiniai darbuotojai, darbininkai, kolūkiečiai, mokytojai, moksleiviai, atvyko rašytojai iš Vilniaus.

Kapuose iškilminga tyła. Ant V. Kudirkos kapo padedami vainikai nuo Lietuvos TSR Mokslo akademijos, Kultūros ministerijos, Rašytojų sąjungos, švietimo darbuotojų, Naumiesčio rajono darbo žmonių.

15 valandą rajono kultūros namuose įvyko iškilmingas susirinkimas, skirtas V. Kudirkos šimtosioms gimimo metinėms paminėti. Atidaręs susirinkimą, partijos rajono komiteto sekretorius S. Ramanauskas suteikė žodį akademikui K. Korsakui.

— Vincui Kudirkai, — sako K. Korsakas, — teko veikti nepaprastai sunkiomis sąlygomis, kai lietuvių tauta buvo engiamą ca-

kalingi specialistai, sugebą tinkamai išnaudoti mašinas. Technikos stovis ir jos tarnavimo laikas priklauso nuo to, kaip mechanizatoriai ją prižiūri ir eksploatuoja.

Panevėžio Žemės ūkio mechanizacijos amatų mokykla Nr. 2 ruošia traktorininkus, plataus profilio mašinistus. Mokslas trunka 1 metus. Baigę mokyklą, gauna atestatus su teise dirbti visų markių traktoriais ir žemės ūkio mašinomis. Priėmimas į mokyklą vyks 2 etapais: nuo 1959 m. sausio mėn. ir nuo kovo mėn. Į mokyklą priimami baigę 4 klases, nejaunesni 17 metų amžiaus jaunuoliai ir merginos su kolūkių arba tarybinių ūkių siuntimais. Mokymosi sąlygos geros. Mo-

Mokykimės specialybės

Mūsų šalyje kasdien vis labiau klesti mokslas ir technika. Socialistinis žemės ūkis gauna vis daugiau ir sudėtingesnių žemės ūkio mašinų. Dabartiniu metu, kada visa technika perėjo kolūkių nuosavybėn, kolūkiams labai rei-

kiniai aprūpinami drabužiais, maistu, bendrabučiu ir gauna 100—200 rub. stipendiją.

Jaunuoliai, nepraleiskite progos įsigyti specialybę!

MITASIONAS

Panevėžio Žemės ūkio mechanizacijos amatų mokyklos Nr. 2 direktoriaus padėjėjas

Šparčiai vyksta inventoriaus remontas

„Iki partijos XXI suvažiavimo atremontuoti visą žemės ūkio inventorių“, — su tokiu tikslu dirba „Pergalės“ kolūkio kaliniai inventoriaus remonto šparčiai. Šiuo laiku tuota 32 plūgai, 25

30 akėčių ir kitų žemės ūkio padargų. Visi padargai aprūpinami atsarginėmis dalimis.

Vykdamas padargų remontą, gerai žino Zibas, Saraika, Pe-

SKAITYTOJŲ

Skaitytojų konferenciją, skirtą J. Baltušio knygai „Paraduotos vasaros“ aptarti, organizavo Cekonių biblioteka.

Pranešimą vedė Br. Audrius.

Br. Biliūn

los momentais Vincas Kudirka prашoko tą buržuazinį ribotumą.

Buržuazijai paėmus valdžią į savo rankas, V. Kudirkos skelbtieji patriotiniai šūkiai daugeliu atvejų virto skaudžia parodija: „tautinė vienybė“ tapo pagrindiniu atviro fašistinės diktatūros lozungu, gi „vardan tos Lietuvos“ gimtojoje Kudirkos Suvalkijoje, jau nebe cariniai žandarai, o tautiškai uniformuoti lietuviški policininkai šaudė streikuojančius „brolius lietuvius“ arba nuodijo juos dujų kameroje.

Mes, tarybiniai žmonės, pirmiausia vertiname Vincą Kudirką už jo istorinį pažangumą, pasireiškusį demokratiškumu, neapykanta despotizmui, priešišku liudies engėjams ir tamsintojams.

— Vincas Kudirkos atminimas brangus naumiestiečiams, — sako mokytoja N. Manikienė. — Mums ypač džiugu, kad mūsų vidurinė mokykla suteiktas jįmaus rašytojo vardas. V. Kudirka mylėjo žmones, Tėvynę, kovojo už jų reikalus. Jis ne tik gydė, bet, savo kukliomis išgalėmis ir materialiai paremdavo neturtinguosius. Mūsų mokyklos dėstytojai nepagalės energijos ir širdies, kad V. Kudirkos vardo mokykla išleis jaun-

mą, tvirtai pasiryžusį kovoti šviesią komunizmo ateitį.

Susirinkime kalbėjo tai poetai E. Mieželaitis ir V. Rūnas. Apie rašytojo gyvenimo kūrybinę veiklą susirinkimui plačiai papasakojo profesorius Pranskus.

Po iškilmingosios dalies koncertas. Vilniaus teatro M. Mironaitė, I. Jasiūnaitė, V. Noreika, V. Rubacki Arminas atliko V. Kudirkos rybinių autorių kūrinius.

(E)

K. Naumiestis, 1959 metų gruodžio 28 d.

SAVIVEIKLININKAI SCENOJE

Naujųjų metų proga „Diktatų“ kolūkio saviveiklininkai parodė pjesę „Kuprotas oželis“. Gerai vaidmenis atliko P. Šapola, B. Mišinsys, M. Juodelytė ir kiti. Po to buvo atlikta keletas intermedijų.

A. Vytas

Mūsų MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Ar taip reikia elgtis su gimdyvėmis?“

„Ar taip reikia elgtis su gimdyvėmis?“ — šis klausimas akumstėsi el-lyje, buvo aktyvinio kalyje. kalienės

elgesys apsvartytas rajono vidurinio medicinos personalo konferencijoje ir akušerė Sakalienė įspėta.

Br. SINKONAS

Rajono ligoninės vyr. gydytojas

(1981) numeryje išspausdintoje žinutėje „Vitrinos ištuštėjo“ buvo rašoma, kad „Anykščių“ plytų ir drenažo vamzdžių gamyklos vitrinose nebeiškljuojami laikraščiai.

Gamyklos direktorius J. Kazlauskas praneša, kad padėties ištaisymui imtasi atitinkamų priemonių, užtikrinančių reguliarių laikraščių iškljavimą.

„Kolektyvinio darbo“ 95 (974) numeryje išspausdintoje žinutėje „Neturim malkų“ buvo rašoma, kad vietinio ūkio valdyba nepristato Puškino vardo kolūkio klubui skaityklai malkų.

Pranešu, kad faktai, išdėstyti korespondencijoje, patvirtino. Malkos minėtai klubui-skaityklai nuvežtos.

B. VALAIKA

Vietinio ūkio valdybos vyršininko pavaduotojas

Sportas

Rokiškyje ir Obeliuose

Mūsų rajono stalo tenisininkai lankėsi Rokiškyje ir Obeliuose. Draugiškos rungtynės su rokiškėnais vyko aiškia anykštėnų persvara. Mūsų sportininkai D. Kazlauskas ir J. Beleckas rezultatu 2:0 nugalėjo rokiškėnus Stuką ir Smatavičių. Gerai pasirodė šešiolikametis mūsų komandos tenisininkas K. Mogyła, laimėjęs tris susitikimus. Bendra rungtynių pasekmė 9:0 anykštėnų naudai.

Gerai sekėsi mūsų sportininkams ir Obeliuose. Draugiškos rungtynės pasibaigė anykštėnų pergale 10:3. Obeličiams 3 taškus pelnė pirmaatskyrininkas Jasinskas.

J. LAUKYS

Jaunių susitikimas

Anykščiuose įvyko draugiškos rungtynės tarp mūsų ir Troškūnų rajonų jaunių krepšinio rinktinė. Po atkaklios kovos nugalėjo mūsų rajono sportininkai rezultatu 66:50. Daugiausia taškų mūsų komandai pelnė A. Litvinas ir V. Raupelis.

Sausio 5—6 dienomis mūsų rajono jaunieji krepšininkai vyks į Ukmergę. Ten įvyks zoninės varžybos.

A. KALIBATAS

Dar 18 a. pirmoje pusėje lietuvių rašytojas Dionyzas Poška rašė:

Garbink tėvišką kalbą ir anos kalbrėdą.

Nes prigimto liežuvio nemokėti gėdai.

Nors daug vandens nutekėjo nuo to laiko, kai Lietuva, anot A. Baranausko, buvo „ir tamsi, ir juoda“, nors mūsų literatūrinė kalba per tą laiką neapsakomai praturtėjo, nusikratė per tuos tamsius laikus susikaupusių šiukšlių, vis dėlto ir šiandien mūsų šnekamojoje, kanceliarijos raštų kalboje ir net spaudoje dar pasitaiko sveltinių pasakymų, žodžių.

Susirinkime, posėdyje pirmininkas dažnai sako: „Susirinkimą, posėdį skelbiu (laikau) atidarytu (uždarytu)“. Kodėl gi nepasakyti daug paprasčiau — „susirinkimą, posėdį pradėdame, baigiame; arba — atidarome, uždarome“? Vietoj „Dienotvarkėje stovi šie klausimai“

galėtume ir šitaip pasakyti: „...numatyti“ arba „...yra tokie (šie) klausimai“. „Kaip jau savo išstoje minėjau, du nariai nusiėmė nuo įskaitos“. Kalbėtojai ne išstoja, bet kalba arba sako, o vietoj išstojimo vartotini kalba, žodis, pareiškimas. Siuo atveju galima būtų ir taip pasakyti — „kaip jau minėjau, kaip jau esu minėjęs, dviejų narių nėra mūsų įskaitoje, du nariai išsirašė iš mūsų įskaitos“. „Siūlau išnešti nutarimą“ („siūlau nutarti, siūlau priimti nutarimą“); „I konferenciją išstatėm tris kandidatus“ (kandidatus siūlo); „Pasiklausk pas viršininką. Jis dabar yra pas save“. Reikėtų sakyti — „paklausk viršininko. Jis dabar yra savo kabinete“ ir pan. ir t. t.

Pasitaiko ir tokių pasakymų: 1)... kuris (darbas — aut.) nėra

reikiamame lygyje; 2. Jo rezultate (arba „viso to pasėkoje...“ gavome aukštos kokybės linų pluoštą; 3. Tai daugumoje priešmėlis; 4. Pirmoje eilėje turi būti nukulti veisliniai pasėliai.

Visi šie vietininkai, mūsų galva, vartojami neteisingai, nusižiūrėjus į kitas kalbas. Lietuvių liaudis ir literatūros klasikais tas pačias mintis išreikštų, atrodo, kiek kitaip: 1. ... (darbas) nėra reikiamo lygio; 2. dėl to („dėl viso to...“) gavome...; 3. Tai daugiausia priešmėlis; 4. Visų pirma turi būti nukulti... ar pan. Stilistinis netikslumas yra ir šis niekam nereikalingas vietininkas: rajono ribose (kodėl ne rajone?) dar yra tokių elementų.

Dažniau vartotinas dalies kilmininkas: kolūkiai įsigijo traktorius ir kitas žemės ūkio mašinas („...traktorių ir kitų žemės ūkio mašinų“).

Reikėtų vyti iš mūsų kalbos ir tokius pasakymus: 1. Neprileisti žemės ūkio artelės įstatų pažeidimų („neleisti, kad būtų pažeidinėjami, pažeidžiami ž. ū. a. įstatai“ arba „neleisti pažeidinėti ž. ū. a. įstatų“); 2. Gavosi („pasidarė, išėjo“) didelis skirtumas. 3. Teisin-

gos pasėlių priežiūros dėka išauginome... („teisingai prižiūredami pasėlius, išauginome...“); 4. Si praktika savęs nepateisino („nepasiteisino“).

Kartais mūsų sakiniai sunkūs, daugiažodžiai. Tą pačią mintį galima pasakyti kur kas trumpiau ir aiškiau. Per dažnai visur kišame „dėti pastangas“, ir dėl to jos įkyriai kartojasi.

1. Sėją atlikome linų sėjamosiomis („pasėjome...“); 2. Užsliminėjo nesąmoningų piliečių nuodijimu samagonų („samagonu nuodijo nesąmoningus...“); 3. Reikia organizuoti lapų surinkimą („...rinkti lapus“); 4. Kolūkiečiai deda (visas) pastangas („iš visų jėgų, visomis išgalėmis) stengiasi“.

Atidžiau pasižvalgę, savo kasdieninės kalbos žodyne rasime žymiai daugiau kalbos negerovių, prieš kurias reikia visomis jėgomis kovoti. Taisyklingai kalbėjime susirinkimuose, posėdžiuose, taisyklingai rašyme susirinkimų, posėdžių protokolus, rezoliucijas, nutarimus, reikalų raštus. Visada perspėjime netaisyklingai kalbant draugą.

S. CIZAS

V. BODA

ANGLIJOJE statomos bazės amerikiniams raketiniams sviediniams. Prieš bazių statybą protestuoja visi, kas nenori, kad į šalį iš už okeano būtų įvežamas mirtį nešąs ginklas.

Neseniai į Sonficheme statomą bazę amerikiniams raketoms atėjo didelė demonstrantų minia. Policija vaikė demonstrantus, paleido į juos šalto vandens srovę.

Nuotraukoje: policija susidoroja su vienu demonstracijos dalyviu.

Tarptautinės pabiros

Naujametinė staigmena

1959 metų išvakarėse Vakarų Vokietijos „Emnido“ viešosios nuomonės instituto apklausinėjo VFR piliečius, siūlydamas jiems nuosirdžiai ir atvirai išdėstyti savo naujametinius pageidavimus. Vos tik Vakarų Vokietijos agentūra DPA suspėjo, panaudojusi šį apklausimą, paskelbti visam pasauliui, kad VFR piliečiai palinkėjo sau geros sveikatos, taikos išsaugojimo ir Vokietijos suvienijimo, loterijos laimėjimų, didesnio darbo užmokesčio ir naujų butų, Bonos gynybos ministerija skubiai iškvietė „Emnido“ instituto atstovą.

„Stovėdamas kaip pagal komandą „ramiai“, viešosios nuomonės studijavimo specialistas drebėdamas klausėsi paties VFR gynybos ministro padėjėjo boso.

— Verčiau jau jūsų įstaiga pateiktų mano šefui gyvatę barškuolę, negu šią prakelkiantą anketą, — rūščiai purtė aplanką ministro padėjėjas. — Jūsų instituto surinkti naujametiniai pageidavimai diametraliai prieštarauja her Jozefo Strauso nusistatymams! Jūsų naujametinė staigmena sugadino mano šefui šventinę nuotaiką... „Emnido“ atstovas neaiškiai

suvapėjo kažką apie Vakarų Vokietijos viešosios nuomonės instituto „objektyvumą“ ir „nešališkumą“, bet tuojau pat užspringo, išgirdęs riksmą:

— Tai valstybės išdavimas! Jūs pakertate mūsų gynybinę galią! Skatinate dezertyravimą! — be paliovos šaukė ministro padėjėjas.

— Jūsų apklausimas visiškai diskredituoja bundesvero karines pastangas NATO akys! Jūsų duomenimis, nė vienas Federatyvinės Respublikos vokiečių nepanoro nei Amerikos raketinių įtaisinių Vakarų Vokietijos teritorijoje, nei bundesvero apginklavimo atominio ginklu... Niekas iš šių civilių nenori žygiuoti 1959 metais nei į Rytus, nei į Vakarus!

— Negirdėtas dalykas! — toliau kalbėjo gynybos ministro padėjėjas, — kas trečias iš jūsų apklaustų žmonių, kad juos velniai griebtų, „norėtų 1959 metais likti sveikas“! Mes nesirengiame garantuoti gyventojų saugumo nuo atominio bandymų padarinių, nes esame kategoriškai nusistatę prieš jų nutraukimą... Mūsų širdyse turi pabusti teutonų šūkis „Drang nach Osten“. O jūsų civiliai tik ir svajoja pragyventi atominį amžių tyliai ir ramiai...

Mums nuspiauti į tokią viešąją nuomonę!

— Perduokite ponams profesoriams, kad Federatyvinėje Respublikoje „viešosios nuomonės“ šaltiniai sutelkti gynybos ministerijoje, bundesvero kareivinėse ir raketų

leidimo starto aikštelėse. Išidėmėkite tai, her „mokslininke“! Beje, mes galime rekomenduoti siųsti jūsų klausimo anketas į esesininkų sąskrydžius. Ten jūs gausite teisingus atsakymus.

Tragedija kalėdų išvakarėse

Managuos mieste — Lotynų Amerikos Nikaraguos valstybės sostinėje — vietinės labdaros draugijos nutarė pažymėti kalėdas, dalinamos žaislus neturtingų tėvų vaikams. Norinčių gauti kalėdų dovaną atsirado žymiai daugiau, negu kad buvo laukiama. Vaikų minia vienoje mokykloje, kur buvo dalinamos dovanos, vis didėjo. Stai-

ga seno pastato grindys įgriuvo. Keturi vaikai žuvo, daug sunkiai sužalotų.

Dėl skonto nesiginčijama...

Dvasininkas Ričardas Taidmenas iš Niumarketo miesto (Anglija) jau tris mėnesius „paspartintai“ augina barzdą. Kaip praneša laikraštis „Star“, anglų dvasininkas „metė iššūkį įvairiausių faso-

„Rekordininkas“ iš Brazilijos

Brazilijos sostinės Rio de Žaneiro policija suėmė kažkokį Achenorą Visentą Fabragą. Šis 54 metų avantiūristas pasiekė savotišką „pasaulio rekordą“: per pastaruosius 26 metus jis vedėsi 16 kartų.

Senasis donžuanas nepasižymėjo ypatingu sentimentalumu ir paprastai mesdavo savo vargšės žmonas po trumpo „medaus mėnesio“, pasiimdamas „atminimui“ jų asmenines vertybes ir pinigų.

nų ir dydžių bązdų nešiotojams“. Norintieji „rungtis“ su Taidmenu dalyvaus tarptautiniame barzdočių turnyre. Konkurso žiuri komisijoje — garsios kino žvaigždės.

Koks bus sausio mėnesio oras

Sausis — tai didžiausių oro svyravimų mėnuo. Ir nors dienos eina ilgn, saulė kyla aukštn, tačiau šalčiai eina žiauryn, sniegas gilyn, o ledas storyn.

Per paskutiniuosius 58 metus didžiausi šalčiai pas mus buvo 1956 m.: sausio 31 ir vasario 1 dieną jie siekė net 36 laipsnius. Bet nuostabiau sia buvo tai, kad sausis

tais metais buvo šiltas, oro temperatūra dienos metu dažnai pakildavo iki 3—4 laipsnių šilumos, tačiau sausio 25 d. oras staiga atšalo ir stiprūs šalčiai be pertraukos laikėsi net iki vasario 26 dienos.

Stiprūs šalčiai sausio mėnesyje užėdavo ir senovės laikais. Pavyzdžiui, iš metraščių mums yra žinoma, kad 605 metais

buvo tokių didelių šalčiai, jog visi vaismedžiai iššalo, o 801 metais šalčiai pasiekė net Krymo pusiasalį ir Juodoji jūra užšalo. Be to, 1621 metais buvo užšalęs Bosforo sąsiauris, o 1709 metais — Adrijos jūra.

Šiais metais sausio mėnesyje stiprių šalčių neįnumatomas, tačiau pora atšalimų bus, tik jie nebus

dideli. Vidutinė sausio mėnesio oro temperatūra numatoma apie 6—7 laipsnius šalčio, tarpais pravigdrėjus ji gali nukristi net iki 15—20 laipsnių šalčio. Bet šaltos dienos tęsis neilgai. Greit po to oras atšils ir negilus sniegas laukuose galės ištirpti.

VI. KATEIVA
Agrometeorologas

Redaktorius Z. VALIAUSKAS